

MY LOGO

Stockholms Autonoma Marxister

Stockholms autonoma marxister

epost: sabotage@motkraft.net

<http://www.motkraft.net/sabotage>

Högdalen Business School

epost: hogdalenbusiness@hotmail.com

<http://www.hogdalen.biz>

för tillfället försöker sälja? Reklam säljer i första hand inte enskilda produkter, utan den politiska ordning som möjliggör konsumtion överhuvudtaget. Jag tycker inte om någon reklam, inte ens den som görs av Naomi Kleins favoritreklambyrå Adbusters. Särskilt inte den, när jag tänker efter.

Snälla ni. Fattar ni inte att kapitalismen inte går att reformera. Visst, vi kan få lite snällare företag, lite trevligare reklam och några färre barnarbetare. Det kommer dock inte att förändra det faktum att allt och alla är till salu. Pengar har inte, har aldrig haft och kommer aldrig att få ett samvete. Det är det som är det stora problemet och det borde Naomi ha förklarat. Och säger ni Attac en gång till kommer ni att få varsitt mjältbrandsbrev på posten imorgon.

Jag börjar känna mig ordentligt tjugig och beslutar mig för att lämna mina kompisar och deras bibel åt sitt öde. Jag hoppas verkligen att jag får vara ifred ett tag. åtminstone till No Logo kommer på dvd, dubbad till svenska och med Alice Bah i rollen som Naomi Klein. Eller vänta förresten. Det känns precis som om det där redan inträffat.

Fredrik Edin

Naomi Klein förföljer mig

Naomi Klein förföljer mig. Varje gång jag hoppas hon försvunnit för gott dyker hon upp igen. Ena gången är det en promotion-turné, nästa gång en nytgåva av den där blanka fina boken, i vilken alla plötsligt talar svenska. Och det blev verkligen inte bättre av att en majoritet av mina vänner fick "No Logo" i julklapp.

– Visste du att mina skor sytts av en tioåring, frågar en av dem med indignerad röst. Globala företag och deras varumärken håller på att ta över världen.

– Om du tycker Nike är läskiga, vänta bara till jag berättar om kapitalismen, varnar jag försynt.

Jag försöker förklara att det inte är Nikes, eller ens Shells fel att kapitalismen är ond. Det är kapitalismens fel att Nike och Shell har chansen att tjäna pengar på ondska. Hon lyssnar inte utan visar istället upp morgontidningen som innehåller en intervju med Doktor Kosmos. En av medlemmarna hävdar att vi ska läsa No Logo istället för Kapitalet. Plötsligt framstår bandet som den arty-medelklass-studentorkester, de antagligen varit hela tiden. Fy fan, Naomi. Jag som hoppades att din bok skulle få någon att även vilja läsa Kapitalet, inte sen den som ett konkurrerande alternativ. Men tack för att du avslöjade Doktor Kosmos.

Kapitalet kanske inte är världens roligaste bok, men det går åtminstone till botten med problemet. Ni kan bekämpa Shell och McDonalds hur mycket ni vill, jag hjälper gärna till. Men glöm aldrig att så länge vi inte gör något åt själva kapitalismen kommer det dyka upp nya varumärken och nya vidriga sätt att utnyttja människor på varje dag. Vi skjuter budbärare och sväljer kameler, så länge vi bara bekämpar kapitalismens symptom, och inte själva sjukdomen.

Men ingen lyssnar. De är alldeles för upptagna med att fira sin nya helgdag, Buy Nothing Day. Där sitter de med nyfrälst blick och konstaterar nöjt att de inte köpt en enda cafe-au-lait på hela dagen. Att Buy Nothing Day - precis som alla andra dagar - är en dag då möjligheten att påverka avgörs av tjockleken på plånboken verkar inte störa friden, tvärtom. Inte ens det faktum att den nya helgdagen är en direkt förolämpning mot de miljontals människor som är för fattiga eller marginaliserade för att överhuvudtaget betraktas som konsumenter verkar bekymra dem.

Däremot blir de jävligt sura när jag säger att jag inte tycker det finns "bra" och "dålig" reklam. Jag bryr mig inte om exakt vem det är som gör reklamen, hur den ser ut eller exakt vilken produkt den

MY LOGO

De är överallt. I kylskåpet, på tunnelbanan, på teve, på kroppen. Globala företag, deras varumärken och produkter. Hur många jag än skaffar vill jag ha fler. Jag har drabbats av en perversion som inte går att hejda. Samtidigt någonstans djupt nere i mitt undermedvetna frodas en tanke om att det ultimata varumärket är jag själv.

Det hade varit en helt annan sak om jag hade haft gott om pengar. Då hade det inte gjort så mycket. Nu är det katastrof. Jag har nämligen ett problem. Jag är slav under alla de varor jag inbillar mig att jag behöver. Inte nog med det. Det duger inte med vilka prylar som helst. Det ska vara särskilda märken. Adidas, Ben Sherman och Konsums Blåvita. Lonsdale, Fanta Wild Berries och vad fan som helst från IKEA. Eller snygg design, som det där sjuttiofåras kassettdäcket jag köpte trots att det inte fungerade. Det finns få saker som gör mig så glad som att köpa saker. Trots att jag verkligen borde veta bättre. Jag är en dålig människa och ibland är ett par nya skor det viktigaste som finns. Viktigare än att skaffa ett liv. Jag vet inte varför det blev så här. Troligtvis en kombination mellan tristess och dåligt självförtroende. Jag är

vilsen och osäker och försöker skaffa mig en identitet genom att köpa rätt prylar. Eller om det är tvärtom, jag är inte helt säker.

Och det är tur att identiteter går att köpa. Jag har så dåligt självförtroende att jag inte har en aning om vad jag vill, vem jag är eller vart jag är på väg. Därför är jag glad att några andra hittat på en massa identiteter. Det finns hur många som helst att välja bland. Punkare, böger, medelklasslacker, söderpretto, förortsloser, barnfamilj, anarkist, webstekare, feminist, börsklippare, hantverkare, a-lagare. Allt ingår. Kläder, musik, vänner, bostad, arbete, frisyr, sexuella preferenser. är jag inte nöjd går det att blanda lite och skapa hybridvarianter. Men det gäller att se upp. Det är en fälla. Bra självförtroende går inte att köpa. Identiteterna går nämligen inte att fullända. Det finns alltid ännu en grej kvar att köpa, ytterliggare ett jobb att skaffa och en oändlig massa människor kvar att ligga med innan identiteten är komplett. Jag kommer aldrig att bli nöjd. Hur länge jag än håller på kommer jag alltid att känna att jag måste ha just en grej till för att få så bra självförtroende att jag står ut med min

meningslösa vardag.

Förlåt. Jag har glömt en sak. Det är meningen att jag ska ha dåligt samvete också, inte bara dåligt självförtroende. Naomi Klein berättar att min skor är sydda av en vietnamesisk barnarbetare. Adbusters säger att jag inte är mina prylar. Men det stämmer inte riktigt. Jag kanske inte är mina sneakers. Men jag köpte dem definitivt istället för att skaffa ett liv. DET får mig att må dåligt. är det dessutom en misshandlad tioåring som sytt ditt plösen, blir det ännu värre. Så jag köper något annat märke för att testa om det får mig att må bättre. Ekologiskt, solidariskt och miljömedvetet. Jag slutar kolla på teve och shoppar bara när jag får för Kalle Lasn.

Swoshtika, Mauswitch och Murder King. Adbusters, Naomi Klein och mitt dåliga samvete. Tror du företagen bryr sig? Det gör de. De bryr sig som fan. Om mina pengar. Jag värnar om miljön och köper bara saker som är snälla mot naturen. Därför finns det ekologisk mjölk. Därför sorterar de sopor på McDonalds. Därför sitter det lappar på tonfiskburken som påstår att den intelligenta delfinen Flipper inte är nedmald bland den korkade tonfisken. Men företagens miljömedvetenhet är lika trovärdig som maten på McDonalds är nyttig. Om de verkligen brytt om miljön, och inte bara om mina pengar, skulle all mjölk vara ekologisk. Men eftersom de faktiskt bryr sig om mina pengar har jag en möjlighet att påverka. Jag kan köpa saker från snälla företag och bojkotta dumma. Det kallas "konsumentmakt". Och ju mer pengar jag har, desto mer makt och inflytande får jag. Och lite pengar = lite makt. Precis som vanligt alltså. Och inte fan mår jag bättre för det. Det hjälper

ungefär lika mycket som en Treo mot en hjärntumör.

Huvudvärken släpper en stund, men snart är den tillbaka. Jag har nämligen ett problem. Det finns ett varumärke jag stör mig på otroligt mycket mer än alla andra. Mitt eget. Min egen jävla identitet. Kanske är jag cynisk och egofixerad. Men jag är till salu och det känns rätt jävla jobbigt. Jag säljer mig nästan varje dag. Det kallas "att arbeta". Jag är tvungen att arbeta för att få råd till mat och hyra och all annan skit jag inbillar mig att jag behöver. Lönen är lagom stor för att jag ska överleva. Alldeles för liten för att jag ska kunna sluta jobba. Visst är det fan så mycket bättre än i en skofabrik i Sydostasien. Men det finns ingenstans att ta vägen, ingenstans att gömma sig och ingenting att göra åt saken. Jag lever i en såpopera som inte går att zappa bort, i en teveapparat som inte går att stänga av. Jag känner igen karaktärerna och miljöerna. Jag vet ungefär vad som kommer att hända i nästa scen. Men det är någon annan som bestämmer handlingen.

Hur alternativ identitet jag än skaffar, hur medveten jag än är i min konsumtion, går det inte att komma undan. Elaka företag, läskiga fabriker och onda reklambyråer är nämligen inte orsaken till problemen. De är symptom. De är brickor i ett spel, delar av ett system. Systemet är inte någonting som bara händer på Coca-Colas marknadssavdelning, på skofabriken i Vietnam eller under en reklamkampanj i tunnelbanan. Det händer här. Just nu. överallt. Hela tiden. Vi jobbar alla i en fet jävla fabrik som aldrig stänger. Det är som i the Matrix, fast läskigare. Det är inga onda robotar som håller oss fågna i kuvöser. Samhället

ser inte heller ut som det gör på grund av någon naturlag. Vår "fabrik" är skapad av människor. Det är människor som håller verksamheten igång. Och det kommer att dyka upp nya sweatshops, nya konstgjorda behov och nya sätt att vara till salu på så länge vi inte ändrar allt från grunden.

Så det är bara ut och sälja sig. Här kommer mitt eget varumärke, min identitet, till användning igen. Det gäller att få ett så bra pris som möjligt när jag säljer mig. Priset beror bland annat på utseende, kön, ålder, utbildning, hudfärg och vilja att lyda order och förmåga att slicka röv. De sista två egenskaperna kallas ofta "EQ", "social kompetens" eller något annat flummigt. Jag får sälja mig till vem jag vill, när som helst och hur mycket som helst. Jag får köpa i stort sett vad som helst också. Om jag har råd. Det kallas "valfrihet". Det enda jag inte får göra är att INTE välja. Alla är tvugna att medverka, att framställa varor. Inte för att någon behöver dem, utan för att någon tjänar pengar på dem. För varje ny vara, varje nytt varumärke, varje nytt konstgjort behov kommer jag längre och längre ifrån de behov, drifter och begär jag inbillar mig att jag hade från början. Varje gång jag passivt konsumerar förvandlas min kreativitet allt mer till något jag bara använder för att zappa, dreggla och poppa popcorn.

Efter ett tag blir det outhärdligt. Tristessen lägger sig som en tjock hinna över tillvaron. Samma sak varje dag, efter ett idiotiskt manus som jag inte kan påverka. Men eftersom jag inte känner för att flytta ut i skogen och leva som UNA-bombaren och kaka vilda bär och döda harar försöker jag ändå. Jag protesterar. Läser "No Logo" och sätter upp Adbustersaffischer i tunnel-

banan. Skaffar en helt ny rebell-identitet. Tar ett varv till i ekorrhjulet. Nya kläder att köpa, ny musik att lyssna på, organisationer och "nätverk" att vara med i, massa saker att vara emot och samma jävla fäniga parningslekar som överallt annars. Men den här gången känns det som om jag gör det för en "god sak". Men det gäller att vara på sin vakt. Alla revolutionära handlingar, gester och attribut blir också varor förr eller senare. Särskilt om jag är framgångsrik i min kamp. Risken finns att jag blir utsedd till "kändis". I en tevesoffa förvandlas mitt tidigare så allvarliga och uppriktiga engagemang till en fänig kari-katyr, vars enda egentliga funktion är att lura de stackare som inte hann byta kanal innan reklampausen, att köpa en viss sorts schampo.

Men jag ger inte upp så lätt. Jag vet inte exakt var revolutionen kommer att starta, men jag inbillar mig att min gråa, trista vardag är en lämplig plats. Jag vet inte exakt när, men jag tror att nästa gång jag ligger hopkrupen under bordet och undrar om livet verkligen inte ska vara roligare än så här, är en lämplig tidpunkt. Jag reser mig helt enkelt upp och börjar skriva om de tråkiga manuset. Det är trots allt inte särskilt svårt att tänka sig andra sätt att vara, tänka och agera. Ta mina begär på allvar. Göra varje dag till ett experiment istället för en ritual. Ha så kul som möjligt medan jag gör det. Förening mig med andra i samma situation och riva ner skiten från grunden. Allt som gått att bygga upp går också att riva ner. Och det enda vi har att förlora är tristess, dåligt självförtroende och en oändlig massa konstgjorda begär.

Fredrik Edin